

1

Besluit van 1 januari 1986, houdende regels inzake de organisatie en de taken van de reclassering (Reclasseringsregeling 1986)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Justitie van 22 juli 1985, Stafafdeling wetgeving publiekrecht, nr. 337/685.

Gelet op de artikelen 14d, derde lid, 17, 32, tweede lid, 37d, tweede lid, onder 2° en 37e, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht en de artikelen 59, vijfde lid, 62, vierde lid, 147, 177, tweede lid, en 310 van het Wetboek van Strafvordering;

Gezien het advies van de Centrale Raad van Advies voor het Gevangeniswezen, de Psychopatenzorg en de Reclassering;

De Raad van State gehoord (advies van 23 december 1985, nr. W03.85.0400/05.5.52);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van 30 december 1985, Stafafdeling wetgeving publiekrecht, nr. 597/685;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder

- a. Onze Minister: Onze Minister van Justitie;
- b. reclasseringswerkzaamheden:
 - 1°. de voorlichting van bevoegde autoriteiten en instanties over, en
 - 2°. het verlenen van hulp en steun, rechtsbijstand uitgezonderd, aan personen die worden verdacht van of zijn veroordeeld wegens een strafbaar feit;
- c. stichting: de stichting bedoeld in artikel 4, eerste lid;
- d. reclasseringsinstelling: de stichting of een instelling bedoeld in artikel 6, eerste lid;
- e. Centrale Raad: de Centrale Raad van Advies voor het Gevangeniswezen, de Psychopatenzorg en de Reclassering;
- f. inrichting: een penitentiaire inrichting of een rijksasiel voor psychopaten.

Artikel 2

Onze Minister bevordert een goede ontwikkeling van de reclassering.

De instellingen en personen die kunnen worden belast met het verrichten van reclasseringswerkzaamheden

Artikel 3

De reclasseringswerkzaamheden worden, onverminderd artikel 36, verricht door reclasseringsinstellingen, de instellingen bedoeld in artikel 7, eerste lid, en de personen bedoeld in artikel 8, eerste en tweede lid.

Artikel 4

1. In elk arrondissement van een rechtbank worden reclasseringswerkzaamheden verricht door een stichting.
2. De stichting behoeft daartoe de erkenning van Onze Minister.
3. De erkenning kan slechts worden verleend, indien de stichting blijkens haar statuten tot doel heeft deze werkzaamheden te verrichten en zich bereid heeft verklaard de verantwoordelijkheid te dragen voor de uitvoering van de opdrachten die de daartoe bevoegde autoriteiten haar geven, ongeacht of zij deze zelf uitvoert of door anderen doet uitvoeren.
4. Het bestuur van de stichting dient zodanig te zijn samengesteld dat een evenwichtige inbreng uit de samenleving, met inbegrip van de strafrechtspleging, is gewaarborgd.

Artikel 5

1. Een bereidverklaring en een erkenning gelden voor onbepaalde tijd.
2. Onze Minister kan aan de erkenning voorwaarden verbinden in het belang van een goede ontwikkeling van de reclassering. Ook na de erkenning kan Onze Minister, na overleg met de betrokken stichting, nadere voorwaarden hieraan verbinden.
3. De voorwaarden kunnen onder meer inhouden dat de stichting zich aansluit bij een door Onze Minister erkende landelijke vereniging.
4. Een erkenning kan worden geweigerd. De stichting kan haar bereidverklaring opzeggen en Onze Minister kan de erkenning intrekken, met inachtneming van een termijn van drie maanden.
5. Alvorens Onze Minister een erkenning weigert of intrekt, hoort hij omtrent zijn voornemen de Centrale Raad. Een beschikking tot weigering of intrekking is met redenen omkleed.

Artikel 6

1. Onze Minister kan een instelling die zich blijkens haar statuten of reglementen ten doel stelt of mede ten doel stelt reclasseringswerkzaamheden te verrichten op bijzondere wijze of ten behoeve van een bijzondere categorie van personen, als reclasseringsinstelling erkennen, indien dit nodig is in het belang van een goede ontwikkeling van de reclassering.
2. De erkenning kan slechts worden verleend na een bereidverklaring van de instelling, dat zij de opdrachten zal uitvoeren die zij van of door tussenkomst van de stichting ontvangt, voor zover deze voortvloeien uit de overeenkomst bedoeld in het derde lid. Artikel 5, tweede, vierde en vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.
3. De instelling verricht deze werkzaamheden onder de verantwoordelijkheid van en op de grondslag van een overeenkomst met de stichting. De overeenkomst duidt de te verrichten werkzaamheden nauwkeurig aan.
4. Indien de instelling in meer dan één arrondissement reclasseringswerkzaamheden verricht, dient de overeenkomst met de stichting te zijn afgestemd op een daaraan voorafgaande overeenkomst van de instelling met, indien deze er is, de vereniging, bedoeld in artikel 5, derde lid.

5. Indien instellingen samenwerken in een vereniging die in naam van haar leden verplichtingen kan aangaan, dient de overeenkomst met de stichting te zijn afgestemd op een daaraan voorafgaande overeenkomst tussen die vereniging en, indien deze er is, de vereniging, bedoeld in artikel 5, derde lid.

Artikel 7

1. De stichting kan ten aanzien van een bepaalde persoon die wordt verdacht van of is veroordeeld wegens een strafbaar feit, met een instelling van maatschappelijke dienstverlening een overeenkomst sluiten tot het verrichten van reclasseringswerkzaamheden, indien dit wenselijk is uit een oogpunt van de continuïteit van de hulpverlening of, indien daarin niet anderszins kan worden voorzien, uit een oogpunt van bijzondere deskundigheid. De overeenkomst duidt de te verrichten werkzaamheden nauwkeurig aan.

2. Onze Minister stelt, gehoord de Centrale Raad, regels omtrent het bezoek in politiebureaus en in inrichtingen door de personen in dienst van een instelling als bedoeld in het eerste lid. Deze regels worden gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 8

1. Een reclasseringsinstelling kan aan natuurlijke personen die zich als vrijwilliger aanbieden, verzoeken werkzaamheden, als bedoeld in artikel 1, onder b, onder 2°, te verrichten.

2. De stichting kan, wanneer daarin niet anderszins kan worden voorzien, met natuurlijke personen op grond van hun bijzondere deskundigheid een overeenkomst sluiten tot het verrichten van de werkzaamheden, als bedoeld in artikel 1, onder b, onder 1°.

3. Ten aanzien van de natuurlijke personen bedoeld in het eerste en tweede lid, stelt Onze Minister, gehoord de Centrale Raad, regels omtrent het bezoek in politiebureaus en in inrichtingen. Deze regels werden gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

HOOFDSTUK III

Het opstellen van de plannen en het toekennen van subsidie

Artikel 9

1. Jaarlijks vóór 1 oktober stelt de stichting een plan van reclasseringswerkzaamheden in het arrondissement op. Het plan behelst in ieder geval een begroting van de uitgaven in het komende jaar.

2. Het jaarlijks plan van de stichting dient te zijn afgestemd op een landelijk plan dat jaarlijks vóór 1 mei in overleg tussen de stichtingen onderling wordt opgesteld.

3. Indien de stichtingen zijn aangesloten bij een vereniging als bedoeld in artikel 5, derde lid, stelt deze vereniging het landelijk plan op.

4. De instellingen en verenigingen bedoeld in artikel 6 worden bij de voorbereiding van het landelijk plan en het plan van de stichting, in de gelegenheid gesteld hun zienswijze uiteen te zetten.

5. Het plan van de stichting en het landelijk plan worden ingericht volgens richtlijnen van Onze Minister en behoeven diens goedkeuring. De richtlijnen worden gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

6. Onze Minister kan aan de goedkeuring van een plan voorwaarden verbinden.

Artikel 10

1. In het plan bedoeld in artikel 9, eerste lid, worden aangegeven de reclasseringswerkzaamheden die naar verwachting in het komende jaar

dienen te worden verricht, en de uitgaven die nodig zijn om deze werkzaamheden te verrichten.

2. Deze uitgaven omvatten de volgende onderdelen:

- a. personeelsuitgaven;
- b. apparaatskosten;
- c. uitgaven verschuldigd ingevolge overeenkomsten als bedoeld in de artikelen 6, derde lid, 7, eerste lid, en 8, tweede lid, voor zover daarin niet anderszins wordt voorzien.
- d. uitgaven verbonden aan de verrichting van de reclasseringswerkzaamheden ingevolge artikel 8, eerste lid.

3. Ter bestrijding van deze uitgaven kent Onze Minister een algemene subsidie toe.

Artikel 11

De stichting kan voorschotten op de over dat jaar uit te keren algemene subsidie ontvangen.

Artikel 12

1. Na afloop van ieder kalenderjaar legt de stichting over
 - a. een overzicht van de reclasseringswerkzaamheden die zij zelf heeft verricht en van die welke zij heeft uitbesteed ingevolge de artikelen 6, derde lid, 7, eerste lid, en 8, eerste en tweede lid;
 - b. een rekening en verantwoording voor de uitgaven bedoeld in artikel 10, tweede lid;
 - c. een accountantsrapport, waarin tevens de balans van de stichting per 31 december van het afgelopen jaar wordt vermeld.
2. De stichting licht de afwijkingen toe van het plan dat op dat jaar betrekking heeft, en van de bij de goedkeuring daarvan gestelde voorwaarden.

Artikel 13

Na goedkeuring van de rekening en de verantwoording, stelt Onze Minister het definitieve bedrag van de algemene subsidie aan de stichting over het afgelopen jaar vast.

Artikel 14

Onverminderd hetgeen in de voorgaande artikelen is bepaald, kan Onze Minister aan de stichting, speciale subsidies voor bepaalde projecten, bijzondere subsidies en bouwsubsidies toekennen.

Artikel 15

1. Een speciale subsidie kan worden toegekend in de kosten van bij de aanvraag nauwkeurig omschreven projecten, welke van bijzonder belang zijn voor het reclasseringswerk, indien en voor zover die kosten niet reeds mede in aanmerking zijn genomen bij de bepaling van de algemene subsidie en niet geheel door de stichting kunnen worden gedragen.
2. Bijzondere subsidie kan worden toegekend in de kosten van reclasseringswerkzaamheden ten behoeve van met name te noemen personen.
3. Bouwsubsidie kan worden toegekend ten behoeve van de bouw, inrichting en uitbreiding van inrichtingen ten dienste van de reclassering.
4. Aan deze subsidies kunnen voorwaarden worden verbonden.

Artikel 16

Onze Minister stelt, gehoord de Centrale Raad, nadere regels vast voor de toekenning van subsidie, mede met betrekking tot een vereniging als bedoeld in artikel 5, derde lid. Deze nadere regels worden gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

HOOFDSTUK IV

Reclasseringswerkers

Artikel 17

1. Reclasseringswerkers zijn de door Onze Minister als zodanig erkende personeelsleden van reclasseringsinstellingen.
2. Onze Minister stelt, gehoord de Centrale Raad, de eisen voor erkenning als reclasseringswerker vast. Deze worden gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.
3. Een erkenning als reclasseringswerker kan bij met redenen omklede beschikking worden geschorst of ingetrokken. Omtrent het voornemen daartoe worden de betrokken reclasseringsinstelling en de betrokkene zelf gehoord. Van de intrekking wordt onverwijld mededeling gedaan aan de instelling en aan de betrokkene zelf.

Artikel 18

1. Alvorens zijn taak te aanvaarden legt de reclasseringswerker de eed of de belofte af dat hij zijn taak overeenkomstig de gestelde voorschriften naar geweten zal vervullen.
2. Onze Minister geeft nadere regels over de wijze waarop de eed of de belofte wordt afgelegd. Deze worden gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 19

Een reclasseringswerker heeft voor de uitoefening van zijn taak vrije toegang tot de in verzekering gestelden en de gedetineerden in politiebureaus, voor zover de normale taakuitoefening van de politie dit redelijkerwijs toelaat, en, met inachtneming van de aldaar geldende huishoudelijke reglementen, in inrichtingen.

HOOFDSTUK V

De taken van de reclassering

A. Algemene bepalingen

Artikel 20

1. De stichting is verantwoordelijk voor de reclassering in het arrondissement.
2. Zij ziet toe op de naleving van de algemene voorschriften betreffende de reclassering. Zij kan daartoe aanwijzingen geven aan andere instellingen of aan personen, die reclasseringswerkzaamheden verrichten. Wordt de verhouding tussen de stichting en deze instellingen of personen bepaald door een overeenkomst als bedoeld in de artikelen 6, derde lid, 7, eerste lid of 8, tweede lid, dan hebben de aanwijzingen betrekking op de uitvoering van de overeenkomst.
3. Zij draagt zorg dat in het arrondissement in daarvoor in aanmerking komende individuele gevallen reclasseringswerkzaamheden worden verricht. Bij het ontbreken daarvan kan Onze Minister haar daartoe een opdracht geven.
4. Zij dient op verzoek of uit eigen beweging autoriteiten en andere reclasseringsinstellingen van advies omtrent onderwerpen die voor de reclassering van belang zijn.

B. Bijzondere bepalingen over de voorlichting

Artikel 21

1. Voorlichtingsrapporten, waartoe met toepassing van de artikelen 147, 177, tweede lid, en 310 van het Wetboek van Strafvordering opdracht is gegeven, worden aangevraagd bij de stichting.

2. De stichting kan ook uit eigen beweging of op verzoek van andere reclasseringsinstellingen of van bijzondere personen, waaronder de verdachte, een voorlichtingsrapport uitbrengen of doen uitbrengen.

Artikel 22

Indien bij de aanvraag van een voorlichtingsrapport een aanwijzing omtrent de uitvoering van de opdracht is gegeven, wordt hieraan zoveel mogelijk gevolg gegeven.

Artikel 23

1. Het voorlichtingsrapport wordt door of door tussenkomst van de stichting ingediend bij de opdrachtgever.

2. Indien de stichting van oordeel is dat een rapport aanvulling of wijziging behoeft, pleegt zij daaromtrent overleg met de instelling of de persoon die het rapport opstelde. Het resultaat van dat overleg wordt door de stichting op het rapport aangetekend.

C. Bijzondere bepalingen over reclasseringswerkzaamheden ten aanzien van gedetineerden

Artikel 24

De stichting draagt zorg dat een reclasseringswerker zo spoedig mogelijk iedere nieuwe gedetineerde in het arrondissement bezoekt. De stichting ontvangt daartoe van de directeur van een inrichting onverwijld een bericht over iedere gedetineerde die wordt ingesloten.

Artikel 25

1. De stichting wijst, in overleg met de directeur van een penitentiaire inrichting, een of meer reclasseringswerkers aan die in het bijzonder zijn belast met het verrichten van reclasseringswerkzaamheden in die inrichting.

2. Deze reclasseringswerkers verlenen desverlangd hulp en steun en stellen zich waar nodig daartoe in verbinding met de stichting in het arrondissement waar de gedetineerde woont. Zij leveren in overleg met de in de vorige volzin bedoelde stichting, een bijdrage aan de voorbereiding van de terugkeer van de gedetineerde in de samenleving.

3. Zij adviseren desgevraagd of uit eigen beweging aan de directeur van de penitentiaire inrichting omtrent de bejegening van de individuele gedetineerde.

4. Zij adviseren desgevraagd of uit eigen beweging aan de directeur van de penitentiaire inrichting omtrent het algemene regime in de inrichting.

5. Het huishoudelijk reglement van de inrichting is op hen van toepassing.

Artikel 26

Hulpen steun aan de gedetineerde kunnen op verzoek van de gedetineerde of van de penitentiair reclasseringswerker ook worden verleend door anderen die zijn belast met het verrichten van reclasseringswerkzaamheden, eventueel van buiten het arrondissement.

Artikel 27

Na ontvangst van een bericht van de inverzekeringstelling van een verdachte ingevolge artikel 59, vijfde lid, van het Wetboek van Strafvordering, bevordert de stichting dat deze onverwijld door een reclasseringswerker wordt bezocht.

Artikel 28

De reclasseringswerker beziet de wenselijkheid van het uitbrengen van een rapport als bedoeld in artikel 62, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering, mede met het oog op alternatieven voor een eventuele voorlopige hechtenis. Een rapport dient te zijn uitgebracht voordat de officier van justitie een beslissing moet nemen over een mogelijke vordering tot inbewaringstelling. Indien een rapport mondeling is uitgebracht, wordt het zo spoedig mogelijk schriftelijk bevestigd.

E. *Bijzondere bepalingen over onvoorwaardelijk ontslag uit de detentie*

Artikel 29

1. Van de directie van een gevangenis of van een huis van bewaring ontvangt de stichting over de gedetineerde in het arrondissement, die een werkelijke straftijd ondergaat van meer dan drie maanden en die hetzij krachtens rechterlijk vonnis of voorwaardelijke gratie, hetzij op eigen verzoek, hulp en steun van reclasseringswege dient te ontvangen, tenminste een maand voor het einde van de straftijd bericht omtrent de ontslagdatum.

F. *Bijzondere bepalingen over voorwaardelijke invrijheidstelling*

Artikel 30

1. Tenminste twee maanden vóór de dag waarop een tot vrijheidsstraf veroordeelde voorwaardelijk in vrijheid kan worden gesteld, doet de directeur van een gevangenis of van een huis van bewaring, waar de straf ten uitvoer wordt gelegd, aan Onze Minister toekomen een gemotiveerd voorstel tot voorwaardelijke invrijheidstelling. Is de directeur van mening dat (nog) niet tot voorwaardelijke invrijheidstelling behoort te worden overgegaan, of dat het opleggen van een bijzondere voorwaarde is aangegeven, dan stelt hij een gemotiveerd bericht op en zendt dit aan de stichting. De stichting zendt de stukken onder toevoeging van haar beschouwing en advies zo spoedig mogelijk aan Onze Minister.

2. Indien niet tot voorwaardelijke invrijheidstelling wordt overgegaan, kan deze opnieuw aanhangig worden gemaakt.

Artikel 31

De directeur van een gevangenis of van een huis van bewaring waar de straf wordt ten uitvoer gelegd, is belast met de uitvoering van het besluit tot voorwaardelijke invrijheidstelling.

Artikel 32

1. Een afschrift van het besluit tot voorwaardelijke invrijheidstelling wordt als verlofpas aan de voorwaardelijk in vrijheid gestelde uitgereikt.

2. Indien tijdens de proeftijd de opgelegde straf of het einde van de proeftijd wordt gewijzigd, of artikel 15a, vijfde lid, van het Wetboek van Strafrecht wordt toegepast, wordt hem een afschrift van het herziene besluit als nieuwe verlofpas uitgereikt.

Artikel 33

Bij de kennisgeving van aanhouding, bedoeld in artikel 15b, vierde lid, van het Wetboek van Strafrecht, wordt een proces-verbaal gevoegd, houdende de redenen, welke tot de aanhouding hebben geleid.

Artikel 34

Onze Minister ontvangt van het betrokken openbaar ministerie onverwijld kennis van:

- a. elke vrijheidsbeneming van een voorwaardelijk in vrijheid gestelde gedurende de proeftijd door het daartoe bevoegd gezag;
- b. elke onherroepelijk geworden uitspraak of andere omstandigheid betreffende een voorwaardelijk in vrijheid gestelde, welke van belang kan zijn voor het uit te oefenen bijzondere toezicht en eventuele schorsing of herroeping der voorwaardelijke invrijheidstelling.

Artikel 35

De voorwaardelijke invrijheidstelling, alsmede haar schorsing en herroeping, worden aangetekend op het executie-extract.

G. Bijzondere bepalingen met betrekking tot de reclasseringswerkzaamheden ten aanzien van hen die ter beschikking van de regering zijn gesteld

Artikel 36

Onze Minister stelt, gehoord de Centrale Raad, regels omtrent de betrokkenheid van de stichting of, indien deze er is, van een vereniging bedoeld in artikel 5, derde lid, bij de uitoefening van reclasseringswerkzaamheden met betrekking tot hen die ter beschikking van de regering zijn gesteld. Deze regels worden gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

H. Bijzondere bepalingen over de hulp- en steunverlening bij de naleving van bijzondere voorwaarden

Artikel 37

De stichting draagt zorg dat, indien opdracht is gegeven tot het verlenen van hulp en steun terzake van de naleving van bijzondere voorwaarden, wanneer Onze Minister, de rechter of de officier van justitie daarom verzoekt, van de daarmee verband houdende bemoeiingen op een daarbij aangegeven wijze rapport wordt uitgebracht.

Artikel 38

1. De in het vorige artikel bedoelde rapporten worden ingezonden door of door tussenkomst van de stichting.
2. Indien een rapport naar het oordeel van de stichting aanleiding zou kunnen geven tot schorsing of herroeping van een voorwaardelijke invrijheidstelling of voorwaardelijk ontslag, dan wel tot het intrekken van een beslissing, waarbij voorwaardelijk gratie is verleend, voegt zij daaraan een gemotiveerd advies toe.
3. Artikel 23, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

HOOFDSTUK VI

Klachtenregeling

Artikel 39

1. Het bestuur van de stichting benoemt een klachtencommissie, bestaande uit ten minste drie leden, die bij voorkeur geen deel uitmaken van het bestuur van de stichting. Werknemers van een reclasseringsinstelling hebben daarin geen zitting. Het bestuur wijst een secretaris van de klachtencommissie aan.

2. Degene ten aanzien van wie reclasseringswerkzaamheden zijn verricht, kan bij de klachtencommissie een klacht indienen.

3. De klacht is alleen ontvankelijk indien deze betrekking heeft op het uitvoeren of nalaten van reclasseringswerkzaamheden door een reclasseringswerker of door één van de instellingen die reclasseringswerkzaamheden verrichten of doen verrichten.

4. De klacht moet worden ingediend binnen drie maanden na de dag waarop de klager kennis heeft gekregen van het handelen of nalaten waarover hij zich wenst te beklagen. Een na afloop van deze termijn ingediend klaagschrift is niettemin ontvankelijk indien blijkt dat de klager het beklag zo spoedig heeft gedaan als redelijkerwijs van hem kon worden verlangd.

Artikel 40

1. De klachtencommissie hoort de klager en degeen tegen wie de klacht zich richt. De klachtencommissie kan het horen opdragen aan één van haar leden.

2. De klachtencommissie kan van het horen afzien, indien zij aanstonds van oordeel is dat de klacht kennelijk niet ontvankelijk of kennelijk niet gegrond is.

Artikel 41

De klachtencommissie kan nadere inlichtingen inwinnen bij de instellingen die reclasseringswerkzaamheden verrichten.

Artikel 42

1. De klachtencommissie kan trachten te bemiddelen tussen de klager en degeen tegen wie de klacht zich richt.

2. De klachtencommissie bericht de klager, zo mogelijk binnen de termijn van een maand, gemotiveerd over de afdoening van klacht. Is de klacht binnen deze termijn nog niet afgedaan, dan bericht zij de redenen hiervan.

3. Zij kan naar aanleiding van de klacht Onze Minister of de instelling of persoon, die reclasseringswerkzaamheden verricht, een aanbeveling doen. Deze aanbeveling is openbaar.

4. Zij brengt jaarlijks een openbaar verslag uit.

HOOFDSTUK VII

De inspectie

Artikel 43

1. Onze Minister wijst met het oog op de uitvoering van deze regeling ambtenaren aan die zijn belast met het houden van toezicht op het functioneren van de reclassering, daaronder begrepen, indien deze er is, het bureau van de vereniging bedoeld in artikel 5, derde lid.

2. Onze Minister stelt, gehoord de Centrale Raad, een instructie voor deze ambtenaren vast. Deze instructie wordt gepubliceerd in de Nederlandse Staatscourant.

Artikel 44

De aangewezen ambtenaren hebben tot taak Onze Minister de informatie te verschaffen die deze behoeft om zijn verantwoordelijkheid te kunnen dragen voor een goede ontwikkeling van de reclassering, daaronder begrepen de besteding van de door deze daarvoor toegekende gelden.

Artikel 45

De aangewezen ambtenaren stellen zich regelmatig op de hoogte van de uitvoering van de reclassering.

Artikel 46

1. De aangewezen ambtenaren hebben voor de uitoefening van hun taak vrije toegang tot de vestigingsplaatsen van reclasseringsinstellingen en, indien deze er is, tot het bureau van de vereniging bedoeld in artikel 5, derde lid.

2. Zij zijn bevoegd de vergaderingen van de klachtencommissie als waarnemer bij te wonen.

3. Zij zijn bevoegd inzage te vorderen van boeken en andere zakelijke bescheiden en daarvan afschrift te nemen. Zij kunnen teneinde afschriften te maken voor korte tijd afgifte vorderen.

Artikel 47

De reclasseringsinstellingen en de daarbij werkzame medewerkers ten behoeve van het reclasseringswerk, zijn verplicht de aangewezen ambtenaren de inlichtingen en de medewerking te verschaffen die deze redelijkerwijs voor de uitoefening van hun taak kunnen verlangen.

Artikel 48

De aangewezen ambtenaren oefenen de hun met het oog op het toezicht toegekende bevoegdheden slechts uit voor zover dit redelijkerwijs voor de vervulling van hun taak nodig kan worden geacht.

HOOFDSTUK VIII

Slotbepalingen

Artikel 49

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit besluit en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens voor zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van deze wet de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Artikel 50

1. De personen die als reclasseringsambtenaren ingevolge artikel 26 van de Reclasseringsregeling 1970 (Stb. 1969, 598) de eed of de belofte hebben

afgelegd, behoeven die niet meer af te leggen ingevolge artikel 18, eerste lid. Zij worden verder geacht te zijn erkend als reclasseringswerker ingevolge artikel 17, eerste lid, indien zij op het moment van inwerkingtreding van dit besluit of binnen drie maanden daarna, zijn of worden aangesteld bij een reclasseringsinstelling.

2. De reclasseringsraden, ingesteld ingevolge artikel 30 van de Reclasseringsregeling 1970, worden opgeheven. De archieven van een raad gaan, onverminderd het bepaalde bij of krachtens de Archiefwet, over naar de stichting.

Artikel 51

1. In de artikelen 3, eerste lid, en 4, eerste lid, van het koninklijk besluit van 20 februari 1958 (Stb. 103), betreffende de samenstelling van commissies van advies inzake de afgifte van verklaringen omtrent het gedrag, wordt «Reclasseringsraad» telkens vervangen door «stichting, bedoeld in artikel 4 van de Reclasseringsregeling 1986», en in artikel 4, tweede lid, van het eerstgenoemde besluit wordt «Reclasseringsraden» vervangen door «stichtingen, bedoeld in artikel 4 van de Reclasseringsregeling 1986».

2. In artikel 25, eerste lid, van het koninklijk besluit van 16 mei 1958 (Stb. 238)¹, houdende nadere bepalingen met betrekking tot de Centrale Raad van Advies voor het Gevangeniswezen, de Psychopatenzorg en de Reclassering, vervalt «reclasseringsraden en» en in artikel 27 van dit besluit vervalt «de reclasseringsraden.».

3. In de artikelen 91, derde lid, en 92, vierde lid, van de Gevangenismaatregel (Stb. 1977, 579)² wordt «reclasseringsambtenaren» telkens vervangen door «reclasseringswerkers».

Artikel 52

De Reclasseringsregeling 1970 wordt ingetrokken.

Artikel 53

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Artikel 54

Dit besluit kan worden aangehaald als de Reclasseringsregeling 1986.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

Lech, 1 januari 1986

Beatrix

De Staatssecretaris van Justitie,
V. N. M. Korte-van Hemel

Uitgegeven de veertiende januari 1986

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

¹ Stb. 1953, 238, laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 16 juni 1981, Stb. 407.

² Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 31 augustus 1982, Stb. 502.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Justitie. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 11 februari 1986, nr. 29.

Algemeen

1. Sinds 1980 is in brede kring gediscussieerd over een doelgericht en doelmatiger opzet van het reclasseringswerk in Nederland. In diverse nota's, zowel van de zijde van de particuliere reclasseringsinstellingen¹ als van het departement van Justitie, zijn voorstellen gedaan voor verbetering van de structuur van het reclasseringswerk.

Intensief overleg tussen het departement van Justitie en de particuliere reclasseringsinstellingen heeft in grote lijnen tot overeenstemming geleid over de wijze waarop de herstructurering van de reclassering zou dienen plaats te vinden. Over de uitkomst van dit overleg is de Tweede Kamer der Staten-Generaal met een notitie, gedateerd 20 december 1983, getiteld «de toekomstige structuur van de reclassering» (Tweede Kamer 1983-1984, 18 182, nr. 2) geïnformeerd. Na schriftelijke beantwoording van vragen van de vaste Commissie van Justitie, vond op 12 maart 1984 een uitgebreide commissievergadering plaats. De reorganisatie van de reclassering bleek aldaar in grote lijnen de instemming te hebben van de volksvertegenwoordiging.

Aan de herstructurering van het reclasseringswerk in Nederland liggen de volgende overwegingen ten grondslag:

a. Veranderingen in het takenpakket van de reclassering hebben geleid tot gewijzigde samenwerkingspatronen en organisatievormen. Zo werd een beroep gedaan op de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de reclassering met het oog op het contact met verzekeringsgestelden. Voorts was er behoefte aan een hechtere samenwerking tussen de reclasseringswerkers, die werkzaam zijn in penitentiaire inrichtingen, en andere reclasseringswerkers, alsook aan een duidelijker structurering van de samenwerking tussen T.B.R.-inrichtingen en de reclassering. Een verbeterde planning van de inzet van het personeel was daarvoor nodig.

b. Voor de uitoefening van verschillende reclasseringstaken, zoals de schade- en conflictregelingen, de dienstverlening en de opvang van ex-gedetineerden, bestond de behoefte aan hechtere worteling in de samenleving. Een verdergaande privatisering van het reclasseringswerk komt aan deze behoefte tegemoet.

c. Beperkte middelen en een toenemende werkdruk dwingen tot een zo efficiënt mogelijke opbouw van het reclasseringswerk. Bestaande overlappingen zowel op arrondissementniveau (regiobureaus van de private reclasseringsorganisaties en reclasseringsraden) als op landelijk niveau, kunnen worden weggenomen. Tegelijkertijd wordt de doelmatigheid gediend door een doelmatiger administratieve organisatie (vereenvoudiging van communicatielijnen, automatisering) en het totstandbrengen van één regie per arrondissement.

Vergroting van doelmatigheid en een daaraan gekoppelde herstructurering is des te meer noodzakelijk gebleken op grond van het verslag van de Algemene Rekenkamer over het jaar 1980 en het in 1981 uitgevoerde heroverwegingsonderzoek (zie Tweede Kamer 1981-1982, 16 625, nr. 56, met name blz. 116 e.v. en 124 e.v.). Met als uitgangspunt, dat het uitvoerend werk zoveel mogelijk onverlet zou moeten blijven, was – gelet op de bezuinigingsopdracht van de rijksoverheid – een herstructurering niet alleen van de organisatie, maar ook van de plannings- en begrotingssystematiek noodzakelijk.

De privatisering enerzijds en het streven naar betere mogelijkheden tot beheersing van de kosten en het kwaliteitsniveau anderzijds vormen tot op zekere hoogte een spanningsveld. In de regeling heeft dit als volgt zijn neerslag gevonden. De tot op heden door de overheid, te weten de reclasseringsraden en de rijksreclasseringsambtenaren, verrichte werkzaamheden zijn ondergebracht bij de nieuw op te richten particuliere reclasseringstichtingen. Daar staat tegenover een uitbreiding en een versterking van de instrumenten, niet in de laatste plaats ten dienste van de desbetreffende particuliere instellingen zelve, ter verbetering van de bestuurbaarheid van de reclassering met het oog op een doelmatig en doeltreffend functioneren.

¹ De Algemene Reclasseringsvereniging (ARV), de afdeling reclassering van het Leger des Heils (LdH), de Federatie van Instellingen voor Alcohol en Drugs (FZA) sprekend namens de Consultatiebureaus voor Alcohol en Drugs en de Vereniging Hulp voor Onbuisden (HVO) te Amsterdam.

Zo zijn bij voorbeeld de plannen als bedoeld in artikel 9 een vorm van (verplichte) zelfregulering, die tevens de mogelijkheid tot controle door de overheid schept.

2. In de nieuwe opzet van de reclassering staat centraal een stichting in ieder arrondissement, die aldaar als eerste verantwoordelijk is voor het verrichten van reclasseringswerkzaamheden. Terwijl de Minister van Justitie verantwoordelijk is voor het functioneren van de reclassering in het algemeen, hebben de stichtingen de zorg voor de reclassering in het arrondissement. Zowel de Minister van Justitie als de stichtingen beschikken over de bevoegdheden om hun verantwoordelijkheid waar te kunnen maken.

In de besturen van de stichtingen zal een evenwichtige inbreng vanuit de samenleving moeten zijn gewaarborgd. Hieronder worden mede begrepen de organen van de strafrechtspleging, die immers een bijzonder belang hebben bij het goed functioneren van de reclassering. Personen uit de kring van de zittende en staande magistratuur, het gevangeniswezen en de politie zullen daarom voor een plaats in het bestuur van de stichtingen in aanmerking komen. Daarnaast zullen bestuurders uit andere geledingen van de samenleving daarin zitting hebben. Het is de bedoeling te streven naar een zodanige spreiding dat de behoeften die in de samenleving ten aanzien van de reclassering leven in dit forum tot uitdrukking kunnen worden gebracht. Een brede samenstelling is temeer noodzakelijk omdat van het stichtingsbestuur mag worden verwacht oog te hebben voor de wenselijkheid om door middel van het voeren van een open communicatie en het maken van structurele werkafspraken plaatselijk nader invulling te geven aan de samenhang tussen de reclassering en het algemene – professionele en niet-professionele – veld van maatschappelijke zorg.

De stichtingen treden in de plaats van enerzijds de bestaande landelijke reclasseringsvereniging, de Algemene Reclasseringsvereniging (A.R.V.), met haar verschillende regiobureaus, anderzijds de reclasseringsraden met het daaraan verbonden rijksreclasseringspersoneel en voorts de rijksambtenaren, die het reclasseringswerk in de penitentiaire inrichtingen verrichten. De dubbele bestuurlijke bovenbouw die de bestaande organisatie tot op zekere hoogte kenmerkte, wordt aldus vermeden. De opheffing van de reclasseringsraden en de functie van rijksreclasseringsambtenaar, past in het privatiseringsstreven.

De centrale positie van de stichting in ieder arrondissement past in het streven tot decentralisatie. Daarnaast is evenwel voorzien in de mogelijkheid van een landelijke coördinatie, doordat de stichtingen zich verenigen in een landelijke federatie, die door de Minister van Justitie moet worden erkend en die voor deze op landelijk niveau als gesprekspartner namens de stichtingen optreedt. Aansluiting bij deze federatie kan als voorwaarde voor erkenning van de stichting worden gesteld (artikel 5, derde lid).

3. Uit een oogpunt van doelmatigheid is er voor gekozen de reclasseringswerkzaamheden in een arrondissement zo veel mogelijk te bundelen in de ter plaatse werkzame, door de Minister van Justitie erkende, stichting. Enkele taken dienen vanwege de vereiste schaal en deskundigheid tevens op centraal niveau uitgevoerd te worden, te weten de coördinatie van het sociaal-psychiatrisch werk, mede gelet op de contacten met de inrichtingen voor hen die ter beschikking van de regering zijn gesteld, en de coördinatie van het werk ten behoeve van Nederlanders, gedetineerd in het buitenland. Het ligt in de bedoeling dat deze coördinerende werkzaamheden door de federatie zullen worden verricht. Verder zal het arbeidsvoorwaardenbeleid op centraal niveau worden vastgesteld.

Een doelmatiger organisatie van de reclassering mag verder niet tot gevolg hebben dat instellingen of organisaties die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het reclasseringswerk worden uitgesloten. Hierbij wordt gedacht aan instellingen die op een bijzondere wijze of voor een bijzondere categorie van personen reclasseringswerkzaamheden verrichten. Indien de stichting in een arrondissement niet of onvoldoende zelf in een bepaalde vorm van reclasseringswerk kan voorzien, komt het de reclassering

als geheel ten goede wanneer organisaties, die werken op een bijzondere grondslag ook als reclasseringsinstellingen worden erkend. Artikel 6 voorziet in de mogelijkheid dergelijke instellingen te erkennen en geeft daarmee uitwerking aan artikel 2, dat de Minister opdraagt de ontwikkeling van een goede reclassering te bevorderen. Daar staat tegenover dat een goede bestuurbaarheid van de reclassering in haar geheel ertoe noopt geen instellingen van overheidswege te ondersteunen die reclasseringswerkzaamheden verrichten die ook door de reclasseringsstichting kunnen worden verricht. De eis van bestuurbaarheid maakt het verder noodzakelijk van bijzondere instellingen te verlangen dat zij hun werkzaamheden verrichten onder de verantwoordelijkheid van de reclasseringsstichting. Teneinde deze verantwoordelijkheid inhoud te geven, voorziet artikel 20, tweede lid, in de mogelijkheid dat de stichting een bijzondere instelling aanwijzingen kan geven.

Op dit moment kan daarbij worden gedacht aan de afdeling reclassering van het Leger des Heils, de Consultatiebureaus voor Alcohol en Drugs en plaatselijke organisaties. Zij verrichten hun werkzaamheden op de grondslag van een overeenkomst met de ter plaatse bevoegde stichting. Indien deze bijzondere organisaties in meer dan één arrondissement werkzaam zijn of werkzaam zijn onder een overkoepelende organisatie, dient afstemming plaats te vinden met de meergenoemde federatie van stichtingen.

Het reclasseringswerk brengt onder omstandigheden met zich mee dat aansluiting moet worden gezocht met andere instellingen van maatschappelijke dienstverlening. Indien een cliënt van één van deze instellingen op een gegeven moment strafrechtelijk gesanctioneerde normen overtreedt of daarvan wordt verdacht en langs deze weg in aanraking komt met de reclassering, kan het met het oog op de continuïteit in de hulpverlening wenselijk zijn, de band met de oorspronkelijke instelling te handhaven. Ook is denkbaar dat een strafbaar feit aanleiding is de dader langere tijd te begeleiden dan de reclasseringsinstellingen kunnen doen. In dergelijke gevallen is het dienstig de begeleiding van deze personen over te dragen aan niet-reclasseringsinstellingen. Artikel 7 biedt hiertoe de mogelijkheid. Uiteraard kan dit er niet tot leiden dat het uitvoerende reclasseringswerk in belangrijke mate wordt uitbesteed en de stichtingen zouden verworpen tot een administratieve bovenbouw van het uitvoerende werk. Het is de bedoeling op de ontwikkeling zicht te houden door in de richtlijnen ingevolge artikel 9, vijfde lid, te verlangen dat de werkzaamheden die de stichting niet zelf uitvoert, in het jaarlijks plan zo veel mogelijk worden gespecificeerd.

Tenslotte is in artikel 8 de basis gelegd voor de hulpverlenende taak van het vrijwilligerswerk en voor de bijzondere voorlichting bijvoorbeeld over culturele achtergronden van minderheidsgroepen. Waar dit wenselijk en in redelijkheid mogelijk is, zullen op dit terrein werkzame organisaties bij de voorbereiding van de jaarlijkse plannen ingevolge artikel 9, hun zienswijze kenbaar kunnen maken. In de verantwoording achteraf vinden zij in voorkomend geval steeds een plaats (zie artikel 12, eerste lid, onder a).

4. Het is de bedoeling de doelmatigheid in het reclasseringswerk te vergroten door de jaarlijkse opstelling van een landelijk plan, dat als basis dient voor de jaarlijkse plannen van de stichtingen op arrondissementniveau. De plannen begroten de omvang van de reclasseringswerkzaamheden die naar verwachting in het komende jaar moeten worden verricht, alsmede de daaraan verbonden kosten. De plannen behoeven de goedkeuring van de Minister van Justitie.

In de praktijk zal dit er toe leiden dat met name het landelijke plan in overleg tussen de federatie van stichtingen, de bijzondere reclasseringsinstellingen (zie artikel 6, vierde en vijfde lid) en de vertegenwoordigers van het Ministerie van Justitie zal worden opgesteld. In de goedkeuring van het plan door de Minister en in de eventueel daaraan verbonden voorwaarden kan hij, mede op basis van de rapporten van de inspecteurs, bedoeld in hoofdstuk VII, gestalte geven aan zijn verantwoordelijkheid voor een goede ontwikkeling van de reclassering, in het bijzonder voor het voorzieningenniveau en de doelmatige besteding van overheidsgelden. Onder het voorzieningenniveau wordt begrepen de beschikbaarheid en bereikbaarheid van

reclasseringshulp op de verschillende in hoofdstuk V aangeduide werkterreinen. Bij de beoordeling van de besteding van overheidsgelden zullen de in overleg tussen de Minister van Justitie en de reclasseringsinstellingen vastgestelde kostenberekeningen per activiteit een belangrijke rol spelen.

Het plan dat een stichting voor haar arrondissement heeft opgesteld, vormt, nadat het is goedgekeurd, de basis voor de verlening van de subsidie. In de regel zal deze vooruit worden betaald, terwijl de definitieve afrekening na afloop van het betreffende jaar zal plaatsvinden. Buiten het plan om kunnen speciale subsidies voor bepaalde projecten, bijzondere subsidies ten behoeve van met name te noemen personen en bouwsubsidies worden verstrekt. De daarop betrekking hebbende artikelen 14 en 15 sluiten aan bij de Reclasseringsregeling 1970. Het bleek mogelijk ten opzichte van deze laatste regeling het aantal bepalingen dat betrekking heeft op de subsidie in te perken en te concentreren op hoofdlijnen. De nadere uitwerking is overgelaten aan de Minister van Justitie.

5. Evenals in de bestaande Reclasseringsregeling is vastgehouden aan het vereiste dat de reclasseringswerkers de erkenning behoeven van de Minister van Justitie. Zij worden echter niet meer aangeduid als reclasseringsambtenaren. Niet alleen is er in de nieuwe opzet geen plaats meer voor reclasseringswerkers in dienst van het Rijk zoals nu nog de rijksreclasseringsambtenaren, het lijkt meer in het algemeen wenselijk met de term «reclasseringswerker» de geprivatiseerde vorm van de nieuwe organisatie tot uitdrukking te brengen. De Minister van Justitie stelt de eisen voor de erkenning van de reclasseringswerker vast. De aflegging van de eed of de belofte is gehandhaafd. Deze waarborgen brengen met zich mee dat geen nadere regels meer hoeven worden gesteld omtrent het bezoek van deze personen aan gedetineerden in politiebureaus of penitentiaire inrichtingen.

6. De reorganisatie van de reclassering beoogt een betere uitvoering van haar taken mogelijk te maken. De inhoud van de taken zoals omschreven in de bestaande Reclasseringsregeling zouden daarom onverlet kunnen blijven, ware het niet dat de vaststelling van een nieuwe Reclasseringsregeling aanleiding is deze aan te passen aan nieuw opgekomen inzichten. Zo is bij de wet van 26 oktober 1973 (Stb. 509) als gevolg van een amendement van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de z.g. vroeghulp in de artikelen 59, vijfde lid, en 62, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering opgenomen. In de nieuwe Reclasseringsregeling is hieraan in de artikelen 27 en 28 nadere uitwerking gegeven. In dit verband is tevens in artikel 19 de toegang van de reclasseringswerker tot de in de politiebureaus ingesloten in verzekering gestelden geregeld.

Tevens is van de gelegenheid gebruik gemaakt het penitentiair reclasseringswerk nader te regelen.

Voorts is in artikel 36 de betrokkenheid van de reclassering bij de werkzaamheden met betrekking tot hen die ter beschikking van de regering zijn gesteld preciezer omschreven. Hiermee is een basis gegeven voor het sociaal-psychiatrisch werk van de reclassering dat, gezien het bijzondere karakter van dit werk, op landelijk niveau wordt ondersteund.

Verder zijn er verschillende andere wettelijke regelingen in voorbereiding die gevolgen zullen hebben voor de omschrijving van de taken van de reclassering in de Reclasseringsregeling. Te denken valt aan de nieuwe regeling van de terbeschikkingstelling van de regering, de voorwaardelijke veroordeling, de voorwaardelijke invrijheidstelling, de dienstverlening en de overdracht van de tenuitvoerlegging van buitenlandse vonnissen. Deze zullen te zijner tijd leiden tot aanpassing van de Reclasseringsregeling, doch staan los van de reorganisatie.

7. Nieuw in de voorliggende Reclasseringsregeling is de klachtenregeling. In de nieuwe opzet draagt de Minister van Justitie de algemene verantwoordelijkheid voor het functioneren van de reclassering. Voor de uitvoering

van de reclassering in individuele gevallen draagt de stichting verantwoordelijkheid, ook wanneer deze zijn uitbesteed aan bijvoorbeeld andere instellingen of aan een vrijwilliger. Daarom is op het bestuur van de stichting de taak gelegd een klachtencommissie in het leven te roepen.

Artikel 39 laat het bestuur de vrijheid een commissie uit zijn midden of een externe commissie te benoemen. Voor dit laatste wordt een voorkeur uitgesproken. Ook is denkbaar dat een gemengde commissie wordt gevormd. Er is van afgezien hieromtrent voorschriften te stellen, bijvoorbeeld door aansluiting te zoeken bij de klachtencommissies ingevolge artikel 51 van de Beginselenwet Gevangeniswezen (Stb. 1951, 596) juncto artikel 13a van de Gevangenismaatregel (Stb. 1977, 231) voor de penitentiaire inrichtingen of ingevolge artikel 157 van het Uitvoeringsbesluit Kinderbescherming (Stb. 1964, 327) voor de inrichtingen voor kindbescherming. In deze laatste gevallen gaat het, anders dan bij de reclassering, om aangelegenheden die betrekking hebben op de vrijheidsbeneming en daarom voor de betrokkene veel ingrijpender zijn.

Een ieder kan zich bij de klachtencommissie beklagen over concreet gedrag of nalaten in een individueel geval door een reclasseringswerker, door een instelling die reclasseringswerkzaamheden verricht, of door een vrijwilliger. De voorgestelde bepalingen bevatten een beperkt aantal waarborgen voor een correcte afdoening van de klacht. Aan een uitspraak van de klachtencommissie zijn geen rechtsgevolgen verbonden. Zij kan echter de stichting, een instelling die reclasseringswerkzaamheden verricht of de Minister van Justitie een aanbeveling doen. Deze aanbeveling is openbaar.

Indien het voorstel van de Wet op het democratisch functioneren van instellingen tot wet zal zijn verheven, zal worden bezien in hoeverre de klachtenregeling aanpassing behoeft.

8. Nieuw is het hoofdstuk over de inspectie. Ook hier noopt de verdergaande privatisering van de reclassering tot het scheppen van nadere waarborgen voor een goede ontwikkeling van de reclassering, daaronder begrepen een doelmatige besteding van overheidsmiddelen. Met name is het nodig zicht te houden op de kwaliteit van het reclasseringsproduct, het voorzieningenniveau en op de wijze waarop verleende subsidie wordt besteed. De ambtenaren die deel uitmaken van de inspectie, dienen daartoe over de nodige bevoegdheden te beschikken. Zij hebben toegang tot de vestigingsplaatsen van de reclasseringsinstellingen en inzage in de boeken en zakelijke bescheiden van deze instellingen. Met zakelijke bescheiden is bedoeld uit te sluiten dat de inspecteurs kennis nemen van de persoonlijke aantekeningen van de reclasseringswerker. De documenten die bestemd zijn om ook door anderen te worden ingezien zijn evenwel tevens toegankelijk voor de inspecteur. De algemene verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie voor het reclasseringswerk brengt met zich mee dat hij door tussenkomst van de inspecteurs ook kennis moet kunnen nemen van de bescheiden die binnen een reclasseringsinstelling op individuele gevallen betrekking hebben.

Verder hebben de inspecteurs toegang als waarnemer tot de vergaderingen van de klachtencommissie. Het waarnemerschap brengt met zich mee dat zij aldaar niet deelnemen aan de beraadslagingen. De bevoegdheid tot het bijwonen ziet uitsluitend op het toezicht op de uitvoering van de klachtenregeling.

De wijze waarop deze bevoegdheden zullen worden uitgeoefend zullen nader in een instructie aan de inspecteurs worden vastgelegd. De geheimhoudingsplicht die de inspecteurs als ambtenaar in acht dienen te nemen, staat er voor borg dat de belangen van individuele personen door dit inzagerecht niet worden geschaad. Tevens dienen deze ambtenaren te rade te gaan bij de instanties die zijn betrokken bij de toepassing van het strafrecht. Mogelijke knelpunten in de uitvoering kunnen aldus in een vroeg stadium aan het licht komen. De inspecteurs verschaffen de Minister van Justitie de gegevens die hij nodig heeft voor de uitoefening van de bevoegdheden die hij heeft om te kunnen zorgdragen voor een doelmatige en kwalitatief hoogwaardige reclassering.

9. Bij de opstelling van de nieuwe regeling is rekening gehouden met de aanwijzingen inzake de deregulering. Hierboven onder punt 1 is beschreven om welke redenen de reclassering moet worden geherstructureerd. De herstructurering is niet mogelijk onder de vigeur van de Reclasseringsregeling 1970 (Stb. 1969, 598) of door eenvoudige aanpassing daarvan. Deze bestaande algemene maatregel van bestuur biedt het kader waarbinnen de overheid voorwaardenscheppend voor de ontplooiing van private organisaties die zich inzetten voor de reclassering van delinkwenten, kan optreden. Ingevolge de Reclasseringsregeling 1970 kunnen in beginsel alle private organisaties in aanmerking komen voor erkenning als reclasseringsinstelling door de Minister van Justitie en daarmee voor subsidie van overheidswege. Dit heeft geleid tot een bestuurlijke bovenbouw van het uitvoerende werk zowel binnen de organisaties als binnen de gedeconcentreerde rijksoverheid (de reclasseringsraden) en daarmee tot een ondoelmatige organisatie.

De nieuwe Reclasseringsregeling brengt primair een centralisatie per arrondissement binnen een privaat orgaan met zich mee. De nieuwe reclasseringsstichting is in ieder arrondissement verantwoordelijk voor de uitvoering van de reclassering. Andere instellingen verrichten daarnaast reclasseringswerkzaamheden voorzover de stichting daarin niet voorziet. De publiekrechtelijke reclasseringsraden in de arrondissementen verdwijnen. Daar staat tegenover dat de controle door de centrale overheid wordt versterkt, teneinde de beoogde bezuiniging met behoud van het uitvoerende werk, zoveel mogelijk te verwerkelijken. Zij beschikt hiertoe over het instrument van de goedkeuring, eventueel onder voorwaarden, van de jaarlijkse plannen op landelijk niveau en arrondissementniveau, aangevuld met een inspectie met meer bevoegheden dan onder de bestaande regeling.

De nieuwe regeling beoogt een basis te bieden voor een doelmatiger en daarmee zuiniger functioneren van de reclassering. De werkingsfeer is ten opzichte van de Reclasseringsregeling 1970 ongewijzigd gebleven. Het takenpakket van de reclassering is in beginsel ook ongewijzigd gebleven. Op een enkel punt zijn de bepalingen aan de eisen des tijds aangepast, bijvoorbeeld de vroeghulp en het penitentiair reclasseringswerk. De omschrijving van de taken zal te zijner tijd nog moeten worden aangepast aan de nieuwe regeling van de voorwaardelijke veroordeling, de voorwaardelijke invrijheidstelling, de terbeschikkingstelling van de regering, de overdracht tenuitvoerlegging buitenlandse strafvonnis, de gratie en de dienstverlening.

10. In enkele bepalingen is voorzien in nadere regelgeving door de Minister van Justitie:

- artikel 7, tweede lid (toegangsregeling voor personen in dienst van instellingen van maatschappelijke dienstverlening)
- artikel 8, derde lid (toegangsregeling voor vrijwilligers en bijzondere deskundigen)
- artikel 9, vijfde lid (richtlijnen voor de opstelling van het landelijk plan en het plan van de stichting)
- artikel 16 (regels voor de subsidieverlening)
- artikel 17, tweede lid (eisen voor de erkenning als reclasseringswerker)
- artikel 18, tweede lid (regels voor de wijze waarop de eed of belofte wordt afgelegd)
- artikel 36 (regels voor de betrokkenheid van de reclassering bij de werkzaamheden met betrekking tot TBR-gestelden)
- artikel 43 (instructie aan de inspecteurs).

De toegangsregeling ingevolge de artikelen 7, tweede lid, en 8, derde lid, is nodig teneinde waarborgen te scheppen voor de veiligheid in de politiebureaus en de penitentiaire inrichtingen. Het gaat hier om personen die gedetineerden bezoeken teneinde reclasseringswerkzaamheden te verrichten, zonder dat zij als reclasseringswerker door de Minister van Justitie zijn erkend.

De richtlijnen ingevolge artikel 9, vijfde lid, over het opstellen van het landelijk plan en het plan van de stichting, zijn nodig om de verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie voor de toekenning van de subsidie tot

haar recht te laten komen. Hetzelfde geldt voor de regels voor de subsidieverlening ingevolge artikel 16.

De regels ingevolge artikel 17 zijn nodig in verband met de rechtszekerheid van de aspirant-reclasseringswerker.

De regels ingevolge artikel 18, tweede lid, over de aflegging van de eed of belofte zijn van zo specifieke aard, dat opnemings in de Reclasseringsregeling zelf niet wenselijk is. Zie de bestaande beschikking van de Minister van Justitie van 20 januari 1970 (Stcrt. 19).

Met de regels ingevolge artikel 36 over de betrokkenheid van de stichting bij het reclasseringswerk met betrekking tot een TBR-gestelde, wordt voorshands een bestaande praktijk voortgezet in afwachting van een nadere regeling van dit onderwerp na inwerkingtreding van het wetsvoorstel over de TBR (11 932).

De instructie ingevolge artikel 43, tweede lid, aan de inspecteurs zou ook op grond van het gewone ambtenarenrecht kunnen geschieden. De bepaling waarborgt slechts dat zulke regels er ook komen en dat over een ontwerp de Centrale Raad van Advies wordt gehoord. De regels zijn nodig om de verhouding tussen de reclasseringsinstellingen en de inspecteurs te verduidelijken.

11. De uitvoering van de regeling is wat de openbare lichamen betreft, opgedragen aan de Minister van Justitie, en wat de privaatrechtelijke lichamen betreft aan de instellingen en personen genoemd in hoofdstuk II van de algemene maatregel van bestuur. De financiële lasten voor de uitvoering van de regeling rusten op de Minister van Justitie. Andere (semi-)overheden kunnen bij de uitvoering worden betrokken doordat zij zitting hebben in het bestuur van de reclasseringsstichting (zie artikel 4, vierde lid).

12. De bestuurlijke lasten gemoeid met de uitvoering van de regeling zullen niet veel afwijken van de huidige. De centralisatie per arrondissement en de privatisering zullen enerzijds leiden tot minder lasten. De nauwere betrokkenheid van de rijksoverheid bij de planning van de reclasseringsinspanning zal leiden tot meer lasten, onder meer op het terrein van de inspectie. Deze lasten drukken geheel op de centrale overheid. De Minister van Justitie beschikt over de volgende instrumenten om het functioneren van de reclassering te beïnvloeden:

- de erkenning van de reclasseringsinstelling eventueel onder het stellen van (nadere) voorwaarden (artikel 4 tot en met 6)
- de goedkeuring van het jaarlijkse landelijk plan en de jaarlijkse plannen van de reclasseringsstichting eventueel onder het stellen van voorwaarden (artikel 9)
- de goedkeuring van de rekening en verantwoording (artikel 13)
- de erkenning van reclasseringswerkers, alsmede de schorsing en de intrekking daarvan (artikel 17)
- de opdracht in individuele gevallen om reclasseringswerkzaamheden te verrichten (artikel 20, derde lid).

De inspectie reikt de informatie aan op basis waarvan van deze bevoegdheden gebruik kan worden gemaakt. In het uiterste geval kan de Minister van Justitie van het toekennen van subsidie afzien. Daarnaast kan de stichting aanwijzingen geven aan andere instellingen of personen die reclasseringswerkzaamheden verrichten (artikel 20, tweede lid). Tenslotte kan de klachtenregeling, waarin de artikelen 39 tot en met 42 voorzien, bijdragen aan het goede functioneren van de reclassering.

Tegen beslissingen van de Minister van Justitie kan beroep worden ingesteld ingevolge de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeskingen. Hierbij gaat het in de regel om reclasseringsinstellingen of reclasseringswerkers. Degenen ten aanzien van wie reclasseringswerkzaamheden zijn verricht, kunnen zich wenden tot de reeds genoemde klachtencommissie, onverlet de mogelijkheden die de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeskingen hun onder omstandigheden verleent.

Artikelsgewijze toelichting

Considerans

In de considerans is, vergeleken bij de Reclasseringsregeling 1970, extra de verwijzing opgenomen naar de artikelen 59, vijfde lid, en 62, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering die de vroeghulp regelen.

Artikel 1

Dit artikel definieert onder meer het begrip «reclasseringswerkzaamheden», waarbij aansluiting is gezocht bij de bewoordingen van de artikelen in het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering waarop de reclasseringsregeling steunt. De voorlichting van de bevoegde autoriteiten enerzijds en de verlening van hulp en steun anderzijds zijn in het reclasseringswerk nevensgeschikte taken. Zij worden in de regel in samenhang met elkaar uitgevoerd, waarbij de ene taak, noch de daarmee gemoeide belangen bij voorbaat prevaleren boven de andere. Voor de afweging van deze belangen in concrete gevallen is het bestuur van de stichting verantwoordelijk. Het is daarop aanspreekbaar. Uit de aard der zaak dient deze afweging zorgvuldig en toetsbaar te zijn.

Door deze tweeledige taak onderscheidt de reclassering zich van instellingen, die uitsluitend of voornamelijk hulpverlening tot doel hebben. Op deze wijze maakt de reclassering onderdeel uit van de strafrechtspleging en -toepassing. Immers, het is voor een goede strafrechtspleging onmisbaar om te beschikken over mogelijkheden om rekening te houden met de consequenties van beslissingen voor de individuele persoon, en om, zo nodig en gewenst, de begeleiding te bieden, aan degene die in aanraking komt met ingrijpende justitiële maatregelen. Het is de reclassering, die door middel van voorlichting en begeleiding deze mogelijkheden moet bieden.

Het speciale karakter van het reclasseringswerk houdt met het voorgaande rechtstreeks verband. Het adequaat verrichten van reclasseringsactiviteiten veronderstelt dat beide taken in onderling evenwicht worden uitgevoerd. Enerzijds kan een te sterke vereenzelviging van de reclasseringswerkers met de cliënten ten koste gaan van de geloofwaardigheid van de werkers voor de justitiële functionarissen. Anderzijds zal de reclassering het vertrouwen moeten blijven houden van de cliënten, hetgeen een te eenzijdige oriëntatie op de belangen van de justitie onwenselijk maakt. De tweeledigheid van de taakuitvoering komt in nagenoeg alle facetten van het reclasseringswerk voor.

Nieuw is dat ook voorlichting kan worden gegeven over veroordeelde personen. Hierbij is gedacht, zoals thans reeds het geval is, aan voorlichting naar aanleiding van een gratieverzoek. De verschillende taken van de reclassering worden nader uitgewerkt in hoofdstuk V van de regeling.

Artikel 2

Dit artikel brengt de algemene verantwoordelijkheid van de Minister van Justitie voor de ontwikkeling van de reclassering tot uitdrukking.

Artikel 3

Reclasseringswerkzaamheden kunnen worden verricht door reclasseringsinstellingen, te weten de stichtingen en instellingen die ten doel hebben reclasseringswerkzaamheden op bijzondere wijze of ten behoeve van een bijzondere categorie van personen te verrichten. Daarnaast kan ook de vereniging bedoeld in artikel 5, derde lid, reclasseringswerkzaamheden verrichten bijvoorbeeld ten behoeve van Nederlandse gedetineerden in het buitenland. Tenslotte kunnen ook instellingen die zich niet in het bijzonder op de reclassering van personen toelleggen, reclasseringswerkzaamheden verrichten, alsmede vrijwilligers.

Artikel 4

Centraal in de nieuwe organisatie van de reclassering staat de door de Minister van Justitie erkende stichting die in ieder arrondissement verantwoordelijk is voor de uitvoering van reclasseringswerkzaamheden. Voorwaarde voor een erkenning is de bereidverklaring opdrachten tot het verrichten van reclasseringswerkzaamheden afkomstig van de daartoe bevoegde autoriteiten, te verrichten of te doen verrichten. Dit laat onverlet dat de stichting binnen het kader van haar doelstellingen ook andere werkzaamheden verricht.

Het bestuur van de stichting dient een weerspiegeling te zijn van de samenleving, die immers betrokken is bij de toepassing van het strafrecht. Dit brengt met zich mee dat daarin ook personen zitting zullen hebben uit de kring van de instanties die met de strafrechtspleging te maken hebben.

Artikel 5

De Minister van Justitie kan aan de erkenning van de stichting, die tot uitdrukking komt in de aanvaarding van de bereidverklaring, voorwaarden verbinden. Dit is één van de instrumenten waarmee hij aan zijn opdracht ingevolge artikel 2 uitvoering kan geven. Eén van deze voorwaarden kan zijn dat de stichting zich aansluit bij de door de Minister erkende federatie van stichtingen werkzaam in de verschillende arrondissementen. Het is de bedoeling dat deze voorwaarde steeds zal worden gesteld, teneinde op landelijk niveau een gesprekspartner te hebben die namens de particuliere reclassering kan optreden. De regeling laat echter de mogelijkheid open van een reclasseringsbestel zonder een zodanige landelijke vereniging.

Hierbij is gedacht aan de vooralsnog theoretische mogelijkheid dat de reclassering zou kunnen of moeten functioneren zonder een dergelijke vereniging en voorts de stichtingen daaraan ook geen behoefte hebben. In dat geval staat deze bepaling hieraan niet in de weg. Vooralsnog zou ik een dergelijke ontwikkeling evenwel betreuren.

De bevoegdheid van de Minister tot erkenning en tot het stellen van voorwaarden of, in voorkomend geval, van nadere voorwaarden, brengt met zich mee dat de erkenning ook kan worden geweigerd door afwijzing van de bereidverklaring of dat de erkenning wordt ingetrokken door opzegging van de aanvaarding van de bereidverklaring. Dit laatste kan zich met name voordoen indien de stichting zich niet aan de voorwaarden houdt of niet bereid is zich aan de nadere voorwaarden te houden. De afwijzing en de opzegging zijn met enige rechtswaarborgen omkleed: de Centrale Raad van Advies dient te worden gehoord en er dient een opzegtermijn in acht te worden genomen. Verder dient de beschikking met redenen te zijn omkleed.

Ook de stichting kan van haar kant de bereidverklaring opzeggen. Dan geldt eveneens een opzegtermijn van drie maanden, evenwel zonder dat de Centrale Raad behoeft te worden gehoord.

Artikel 6

Deze bepaling maakt het de Minister mogelijk het belang van een gedifferentieerd aanbod van reclasseringswerkzaamheden af te wegen tegen het belang van een goede bestuurbaarheid van de reclassering en een doelmatig besteden van overheidsgelden. Op dezelfde wijze als ten aanzien van de stichtingen kunnen aan de erkenning voor andere reclasseringsinstellingen, door aanvaarding van de bereidverklaring, voorwaarden worden verbonden casu quo kan de bereidverklaring worden afgewezen of de aanvaarding met inachtneming van een opzegtermijn worden opgezegd.

Artikel 7

Het kan nuttig zijn in bepaalde omstandigheden ook terug te kunnen vallen op instellingen die zich de reclassering van personen niet ten doel hebben gesteld, doch die jegens cliënten die op andere gronden binnen hun werkteerrein liggen, wel bereid zijn reclasseringswerkzaamheden te verrichten. Dit artikel opent hiertoe de mogelijkheid.

Artikel 8

Dit artikel vormt de basis voor het vrijwilligerswerk en voor de bijzondere voorlichting in gevallen dat de stichting hierin niet zelf kan voorzien. De vrijwilligers kunnen niet voorzien in voorlichting aan de rechterlijke macht. Dit is voorbehouden aan de erkende en beëdigde reclasseringswerkers. In het tweede lid wordt bedoeld op personen die vanuit hun bijzondere deskundigheid voorlichting kunnen geven, bijv. over minderheidsgroepen.

Artikel 9

Het jaarlijks plan van reclasseringswerkzaamheden vormt één van de belangrijkste instrumenten om zicht te kunnen houden op de besteding van overheidsmiddelen. Het plan bevat een begroting van de te verrichten reclasseringswerkzaamheden en de daaraan verbonden kosten. Het dient te worden ingericht overeenkomstig de richtlijnen van de Minister en heeft diens goedkeuring. De planning verloopt in twee fasen. Eerst wordt een landelijk plan opgesteld. Het is te verwachten dat dit zal plaatsvinden in onderling overleg tussen de federatie van stichtingen en het Ministerie van Justitie. Daarnaast kan nog overleg plaatsvinden met andere reclasseringsinstellingen. Vervolgens wordt op basis van het landelijk plan in elk arrondissement door de stichting een plan opgesteld. Aarzelt de Minister van Justitie over de goedkeuring van een landelijk plan of een plan van een stichting, dan ligt het in de rede dat hierover nader overleg zal plaatsvinden. Eventueel kan de Minister aan de goedkeuring van het plan voorwaarden verbinden.

Artikel 10

Dit artikel geeft aan wat in het plan van een stichting in ieder geval dient te zijn opgenomen. Uiteraard kan het plan nadere details vermelden. Hiertoe kunnen bijvoorbeeld de richtlijnen van de Minister van Justitie ingevolge artikel 9, vijfde lid, of diens regels ingevolge artikel 16 aanleiding geven.

Het plan omvat blijkens het gestelde in het tweede lid, onder c en d, alle reclasseringswerkzaamheden in het arrondissement, ook die door andere instellingen aldaar worden verricht, voor zover de kosten daarvan ten laste van het Rijk komen.

Artikel 11

Een stichting kan over een bepaald jaar een voorschot ontvangen. In de regel zal het plan voor dat jaar hiertoe de grondslag van beoordeling vormen.

Artikel 12 en 13

De uiteindelijke subsidie wordt vastgesteld op basis van een verantwoording achteraf. Gezien de procedure voor de totstandkoming van het plan ingevolge artikel 9, zal in de regel in de verantwoording kunnen worden volstaan met een toelichting op de afwijkingen voor het plan voor het betreffende jaar.

Artikel 14 en 15

Evenals in de Reclasseringsregeling 1970 is ruimte gelaten voor buitengewone vormen van subsidie. Een onderscheid wordt gemaakt tussen speciale en bijzondere subsidies en bouwsubsidies. De daarop betrekking hebbende bepalingen zijn evenwel aanmerkelijk ingekort. Speciale subsidie heeft betrekking op bepaalde projecten, die afwijken van de gebruikelijke gang van zaken. Denkbaar is dat hiermee experimenten worden gefinancierd,

die, indien zij succesvol blijken, worden opgenomen in de gewone planprocedure. Bijzondere subsidie heeft betrekking op bepaalde personen, welke reclassering kosten met zich brengt die het gewone kader overschrijden. Dergelijke kosten kunnen vaak niet worden voorzien. Bouwsubsidies vallen eveneens buiten het kader van een jaarlijkse planning.

Artikel 16

Teneinde de Reclasseringsregeling niet onnodig te belasten met financiële details in nadere regelgeving over de toekenning van subsidie gedelegeerd aan de Minister van Justitie.

Artikel 17

De personeelsleden van de reclasseringsinstellingen kunnen door de Minister van Justitie worden erkend als reclasseringswerker. Vrijwilligers en personeelsleden van andere instellingen kunnen blijkens artikel 3 juncto artikel 7 en de personen bedoeld in artikel 8, eerste en tweede lid, ook reclasseringswerkzaamheden verrichten, zonder dat zij echter de status van reclasseringswerker bezitten.

De Minister van Justitie stelt de eisen vast voor erkenning als reclasseringswerker. Aldus zal worden verzekerd, dat de reclasseringswerker beschikt over een zekere kennis en geschiktheid, die als noodzakelijk minimum moet gelden, wil hij zich naar behoren van zijn moeilijke taak kunnen kwijten.

Een verleende erkenning kan worden geschorst of ingetrokken. Tegen niet-verlening, schorsing of intrekking staat ingevolge de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Stb. 1975, 284) beroep open op de Afdeling rechtspraak van de Raad van State.

Artikel 18

De eis dat de eed of belofte wordt afgelegd kwam reeds voor in artikel 26 van de Reclasseringsregeling 1970. Deze eis is gehandhaafd.

Artikel 19

Eén van de grondslagen van het reclasseringswerk is het bezoek aan en het contact met de delinkwent. Daarom is nodig te bepalen dat de reclasseringswerker tot deze ook toegang heeft, hetzij in het politiebureau of in een van de inrichtingen genoemd in artikel 1, onder f. Dit bezoek dient echter aldaar niet meer dan nodig is, de normale gang van zaken te belemmeren. De reclasseringswerker dient zich daarom aan de ter plaatse geldende huishoudelijke reglementen te houden. Omdat niet alle politiebureaus over een dergelijk reglement beschikken, is daarvoor bepaald dat de normale taakuitoefening van de politie het bezoek redelijkerwijs moet toestaan. Het is de bedoeling dat behoudens contra-indicaties de reclasseringswerker toegang heeft tot de persoon die van zijn vrijheid is beroofd.

Met de invoering van de vroeghulp in het Wetboek van Strafvordering is nodig geworden ook de toegang tot de politiebureaus te regelen.

De regeling van de toegang tot delinkwenten in het politiebureau en in één van de inrichtingen laat de mogelijkheid onverlet dat de officier van justitie of, indien een gerechtelijk vooronderzoek is ingesteld, de rechter-commissaris de reclasseringswerker de toegang tot de ingesloten delinkwent kan ontzeggen met gebruikmaking van artikel 222 en 225 van de Wet van 29 juni 1925 (Stb. 308) tot invoering van het Wetboek van Strafvordering.

Artikel 20

Dit artikel brengt de verantwoordelijkheid van de stichting voor alle reclasseringswerkzaamheden in het arrondissement tot uitdrukking. Deze verantwoordelijkheid kan zij niet dragen zonder over de bevoegdheid te

beschikken anderen die reclasseringswerkzaamheden verrichten indien nodig aanwijzingen te kunnen geven. Deze verantwoordelijkheid omvat mede dat reclasseringswerkzaamheden worden verricht waar deze nodig zijn. De Minister kan de stichting eventueel opdragen ten aanzien van bepaalde personen reclasseringswerkzaamheden te verrichten. Deze bepaling is ontleend aan artikel 3, tweede lid, van de Reclasseringsregeling 1970.

Artikel 21-23

De bepalingen over de voorlichting zijn grotendeels ontleend aan de Reclasseringsregeling 1970, waarbij de stichting de plaats inneemt van de voormalige reclasseringsraad.

Artikel 24-26

Het opstellen van een nieuwe Reclasseringsregeling met het oog op de reorganisatie van de reclassering, biedt de gelegenheid nieuwe inzichten over de taak van de reclassering in deze wettelijke regeling op te nemen. Het reclasseringswerk in de penitentiaire inrichtingen valt uiteen in een aantal facetten.

Voorop staat het contact tussen de penitentiair reclasseringswerker en de gedetineerde. In dit contact gaat het vooral om de hulpverlening.

Het penitentiair reclasseringswerk omvat verder de advisering aan de directeur over de bejegening van de individuele gedetineerde. Naast deze werkzaamheden in individuele gevallen, kan de penitentiair reclasseringswerker aanbevelingen doen over het algemene regiem in een penitentiaire inrichting. Hieronder wordt mede begrepen dat hij de aan de inrichting verbonden ambtenaren behulpzaam is bij de uitoefening van hun taak voorzover die met de bejegening van gedetineerden verband houdt.

Deze drie taken van de reclassering met betrekking tot de penitentiaire inrichtingen zijn geleidelijk aan gegroeid. Het lijkt juist deze nu in de artikelen 24 tot en met 26 vast te leggen.

Een goede vervulling van deze werkzaamheden vereist aanwezigheid van de penitentiaire reclasseringswerker binnen de inrichtingen. De reclasseringswerker zal dan ook als specialistisch medewerker binnen de inrichting functioneren en is gehouden aan de regels van het huishoudelijk reglement. Voor een goede uitoefening van zijn functie zal hij over ruimtelijke en andere faciliteiten binnen de inrichtingen kunnen beschikken.

De concrete inzet en werkwijze van de penitentiaire reclasseringswerker zullen worden beschreven in het landelijk plan en in de plannen van de stichtingen. Daar waar sprake is van deelname door andere reclasseringsinstellingen aan het penitentiair reclasseringswerk, kunnen daaromtrent bepalingen worden opgenomen in de overeenkomst bedoeld in artikel 6, derde lid, bijvoorbeeld met betrekking tot de aanwijzing van reclasseringswerkers die het penitentiair reclasseringswerk zullen uitvoeren. Zo nodig kan de Minister ten aanzien van dit onderwerp voorwaarden verbinden aan de goedkeuring van het landelijk plan of de plannen van de stichtingen.

Het optreden van de penitentiair reclasseringswerkers laat onverlet dat bij voorbeeld eerdere hulpverleningscontacten onder verantwoordelijkheid van de stichting in de woonplaats van de gedetineerde desverlangd worden voortgezet.

Artikel 27-28

Bij de Wet van 26 oktober 1973 (Stb. 509) tot herziening van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering betreffende de toevoeging van een raadsman en toepassing van voorlopige hechtenis en wijziging van de artikelen 27 en 77 hh van het Wetboek van Strafrecht, zijn onder meer de artikelen 59, vijfde lid, en 62, vierde lid, van het Wetboek van Strafvordering ingevoegd. Deze hebben het oog op de z.g. vroeghulp. Dit is hulp van de reclassering aan de inverzekeringgestelde teneinde hulp en steun te bieden

en van dienst te zijn bij het zoeken naar een alternatief voor de voorlopige hechtenis. Tevens is deze fase vaak het meest geschikt om indien wenselijk en mogelijk te bemiddelen tussen de dader en het eventuele slachtoffer van het delict. Deze bepalingen van het Wetboek van Strafvordering hebben tot heden geen uitwerking gevonden in de Reclasseringsregeling. Het lijkt een goede gelegenheid dit thans te doen.

Artikel 29

Dit artikel is overgenomen uit de Reclasseringsregeling 1970, waarbij de stichting de plaats inneemt van de voormalige reclasseringsraad.

Artikelen 30-35

Deze artikelen zijn eveneens, nadat zij zijn aangepast aan de nieuwe organisatie van de reclassering, overgenomen uit de oude regeling. Zij zullen evenwel binnen afzienbare tijd moeten worden aangepast aan de te verwachten nieuwe regeling omtrent de voorwaardelijke invrijheidstelling. Dit staat echter los van de reorganisatie als zodanig.

Artikel 36

Met deze bepaling beschikt de Minister van Justitie over mogelijkheden om de samenwerking tussen T.B.R.-inrichtingen en reclassering te structureren.

Het is gewenst, dat de reclassering gedurig contact onderhoudt met de T.B.R.-inrichting en met de cliënt. Dit contact zou betrekking moeten hebben op het verstrekken van relevante informatie bij binnenkomst van de T.B.R.-gestelde, het onderhouden van contacten met de desbetreffende inrichting en de cliënt tijdens diens opnameperiode, alsmede het verstrekken van advies bij de voorbereiding van het proefverlof. De te stellen regels zullen uiteraard in overeenstemming dienen te zijn met het bepaalde in hoofdstuk III van Afdeling II van het Psychopatenreglement (Stb. 1928, 368).

Artikel 37-38

Deze artikelen zijn weer overgenomen uit de Reclasseringsregeling 1970, in afwachting van een nieuwe regeling van de voorwaardelijke veroordeling en de voorwaardelijke invrijheidstelling. Zij schrijven onder meer voor dat rapport wordt uitgebracht over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan de opdracht tot het verlenen van hulp en steun aan de delinquent.

Zij beogen niet daarmee de toezichthoudende taak van het openbaar ministerie aan de reclassering over te dragen.

Artikel 39-42

Met het wegvallen van de reclasseringsraad in de nieuwe organisatie, en daarmee van de toezichthoudende taak van deze raden, ontstaat behoefte aan een procedure om mogelijke klachten te behandelen. Nu het bestuur van de stichting verantwoordelijk is voor de reclassering in het arrondissement ligt het voor de hand de klachtbehandeling op te dragen aan de stichtingsbesturen. De tekst laat de stichting de vrijheid uit haar midden een klachtencommissie te benoemen dan wel een externe commissie, hoewel het een voorkeur uitspreekt voor onafhankelijke leden. Een verplichting daartoe is niet opgenomen omdat de groep van mensen waaruit de besturen van de stichting en de klachtencommissies kunnen worden samengesteld, in een arrondissement beperkt van omvang kan zijn. In de op de klachtenregeling betrekking hebbende artikelen zijn verder enige waarborgen opgenomen voor een juiste en objectieve behandeling van de klacht. De klager en degeen op wie de klacht betrekking heeft worden

gehoord, tenzij de klachtencommissie aanstonds van oordeel is dat de klacht kennelijk niet ontvankelijk of kennelijk ongegrond is. De klachtencommissie kan nadere inlichtingen inwinnen. De klager ontvangt een gemotiveerde beslissing over de afdoening van de klacht.

Artikel 39, derde lid, is zo geformuleerd dat klachten van gedetineerden ingevolge de onderhavige regeling geen betrekking kunnen hebben op aangelegenheden waarover kan worden geklaagd ingevolge artikel 51 van de Beginselenwet gevangeniswezen. De klachtencommissie bedoeld in de onderhavige regeling kan, na overleg met de directeur van de inrichting, desgewenst de gedetineerde in de inrichting horen over een klacht inzake het verrichten van reclasseringswerkzaamheden.

Artikelen 43-48

De reorganisatie van de reclassering heeft tot gevolg dat het zwaartepunt verschuift naar de privaatrechtelijke stichtingen. Teneinde het vereiste toezicht op de omvang en kwaliteit van de reclasseringswerkzaamheden en op de besteding van overheidsmiddelen gestalte te kunnen geven, is een landelijke inspectie met enige bevoegdheden nodig. De beschikbaarheid, bereikbaarheid en algemene kwaliteit van het reclasseringswerk zijn hierbij toetsingscriteria. De inspecteurs dienen voor hun werk de bevoegdheid te hebben vestigingsplaatsen van de reclasseringsinstellingen te betreden. De bereidverklaring bedoeld in de artikelen 4, derde lid, en 6, tweede lid, die voorwaarde is voor een erkenning door de Minister, brengt met zich mee dat deze instellingen zich tevens verbinden de inspecteurs toe te laten en hun de nodige medewerking te verlenen bij de uitoefening van hun taak. Deze medewerking kan omvatten dat de inspecteurs wordt toegestaan zich te laten vergezellen van bijzondere deskundigen bij voorbeeld op financieel terrein. De inspecteurs zijn van hun kant gehouden hun bevoegdheden slechts uit te oefenen voor zover dit nodig is voor de vervulling van hun taak.

Artikel 49

Dit artikel bevat de modelgeheimhoudingsbepaling, ontleend aan punt 73 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek (Stcrt. 1984, 52).

Artikel 50

Dit artikel is een overgangsbepaling die er toe strekt dat niet alle reclasseringsambtenaren krachtens de Reclasseringsregeling 1970, opnieuw de procedure voor de erkenning als reclasseringswerker krachtens de voorliggende Reclasseringsregeling moeten doorlopen.

Artikel 51

Bij de voorliggende algemene maatregel van bestuur kunnen verwijzingen in andere koninklijke besluiten naar begrippen of artikelen uit de Reclasseringsregeling 1970, worden aangepast. De begrippen «reclasseringsambtenaar» en «reclasseringsraad» komen ook in de wet in formele zin voor. Deze zal via een aanhangig te maken leemtetwet eveneens worden aangepast.

Artikel 52

De nieuwe regeling wordt aangeduid als «Reclasseringsregeling 1986», ten einde deze te kunnen onderscheiden van de vorige.

De Staatssecretaris van Justitie,
V. N. M. Korte-van Hemel